

Maj(czerwiec) 2020 rok (poziom rozszerzony)

Zadania zamknięte

Zad 1. $W(x) = x^{2019} - 3x^{2020} + 2x + 6$

$W(1) = 1^{2019} - 3 \cdot 1^{2020} + 2 \cdot 1 + 6 = 1 - 3 + 2 + 6 = 9 - 3 = 6$ więc nie dzieli się przez $x - 1$ i daje resztę 6

$W(-1) = (-1)^{2019} - 3 \cdot (-1)^{2020} + 2 \cdot (-1) + 6 = -1 - 3 \cdot 1 - 2 + 6 = -1 - 3 - 2 + 6 = -6 + 6 = 0$ więc dzieli się przez $x + 1$ **(B)**

Zad 2. $a_n = \frac{3n^2+7n-5}{11-5n+5n^2}$ Wiadomym jest że na granicę w nieskończoności ma wpływ tylko najwyższa potęga. Tak więc pisząc w skrócie mamy

$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2+7n-5}{11-5n+5n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2}{5n^2} = \frac{3}{5}$ **(C)**

Zad 3. I urna 3 białe i 7 czarnych II urna 1 biała i 9 czarnych.

B - Wylosowanie kuli białej I urna: $P(B) = \frac{3}{3+7} = \frac{3}{10}$ II urna $P(B) = \frac{1}{1+9} = \frac{1}{10}$

Rzut kostką: wylosowane 1 na kostce $P(1) = \frac{1}{6}$
wylosowana inna liczba na kostce $P(\text{inna}) = \frac{5}{6}$

A – prawdopodobieństwo wylosowania białej kuli

$P(A) = \frac{1}{6} \cdot \frac{3}{10} + \frac{5}{6} \cdot \frac{1}{10} = \frac{3}{60} + \frac{5}{60} = \frac{8}{60} = \frac{2}{15}$ **(A)**

Zad 4. $(x\sqrt{2} + y\sqrt{3})^4$ Stosując wzór na $(a + b)^n$ mamy $(a + b)^4 = a^4 + 4a^3b + 6a^2b^2 + 4ab^3 + b^4$

W zadaniu chodzi o policzenie:

$6a^2b^2 = 6 \cdot (x\sqrt{2})^2 \cdot (y\sqrt{3})^2 = 6 \cdot x^2 \cdot 2 \cdot y^2 \cdot 3 = 6 \cdot 6x^2y^2 = 36x^2y^2$ **(B)**

Zad 5. Długości boków zgodnie z warunkami zadania to: x ; $3x$; $\frac{12}{5}x$

Najmniejszy kąt to kąt przy wierzchołku B

bo leży naprzeciwko najmniejszego boku

Korzystając z twierdzenia Cosinusów mamy:

$x^2 = (3x)^2 + \left(\frac{12}{5}x\right)^2 - 2 \cdot 3x \cdot \frac{12}{5}x \cdot \cos \alpha$

$x^2 = 9x^2 + \frac{144}{25}x^2 - \frac{72}{5}x^2 \cdot \cos \alpha$

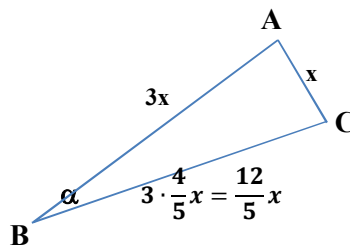
$\frac{72}{5}x^2 \cdot \cos \alpha = 9x^2 - x^2 + \frac{144}{25}x^2$

$\frac{72}{5}x^2 \cdot \cos \alpha = 8x^2 + \frac{144}{25}x^2$

$\frac{72}{5}x^2 \cdot \cos \alpha = x^2 \left(8 + \frac{144}{25}\right)$

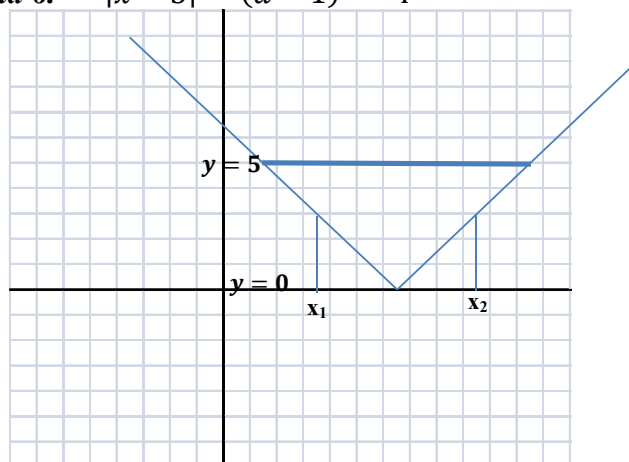
$\cos \alpha = \frac{8 + \frac{144}{25}}{\frac{72}{5}} = \left(8 + \frac{144}{25}\right) \cdot \frac{5}{72} = \frac{40}{72} + \frac{2}{5} = \frac{5}{9} + \frac{2}{5} = \frac{25+18}{45} = \frac{43}{45}$

$\frac{43}{45} = 0,9(5) \approx 0,95555 \dots$

Odpowiedź:

Zad 6. $|x - 5| = (a - 1)^2 - 4$

Rysując wykres funkcji $y = |x - 5|$ widzimy że aby oba rozwiązania były dodatnie musi być spełniony warunek: $0 < |x - 5| < 5$

czyli $0 < (a - 1)^2 - 4 < 5$

Mamy więc do rozwiązania 2 nierówności: $0 < (a - 1)^2 - 4$ i $(a - 1)^2 - 4 < 5$

I) rozwiązujemy nierówność $0 < (a - 1)^2 - 4$

$$a^2 - 2a + 1 - 4 > 0$$

$$a^2 - 2a - 3 > 0$$

$$\Delta = (-2)^2 = 4 \cdot 1 \cdot (-3) = 4 + 12 = 16 \quad \sqrt{16} = 4$$

$$a_1 = \frac{2-4}{2} = -1 \quad a_2 = \frac{2+4}{2} = 3$$

$$a \in (-\infty; -1) \cup (3; \infty)$$

II) rozwiązujemy nierówność $(a - 1)^2 - 4 < 5$

$$a^2 - 2a + 1 - 4 - 5 < 0$$

$$a^2 - 2a - 8 < 0$$

$$\Delta = (-2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-8) = 4 + 32 = 36 \quad \sqrt{36} = 6$$

$$a_1 = \frac{2-6}{2} = \frac{-4}{2} = -2 \quad a_2 = \frac{2+6}{2} = 4$$

$$a \in (-2; 4)$$

Odpowiedź: Częścią wspólną I i II jest przedział $a \in (-2; -1) \cup (3; 4)$

Zad 7. Wykazać że $\frac{|AM|}{|MC|} = \frac{4}{5}$

Trójkąt KLC jest podobny do trójkąta ADC w skali $\frac{1}{3}$

gdyż $CK = \frac{1}{3}AC$ i jest tak samo prostokątny jak ADC (kkk)

co wynika z faktu że KL styczny do okręgu czyli równoległy do AB

Mamy więc $x = \frac{1}{3}h$ i $r = \frac{2}{3}h$ bo $x + r = h$

Oznaczmy jeszcze $AD = 3a$; $KE = a$

Teraz trzeba zauważyć że trójkąt CDM jest też podobny do KEC i ADC

Wynika to z faktu że jest też prostokątny bok AC styczny do okręgu w punkcie M

oraz ma kąt wspólny $\sphericalangle MCD = \sphericalangle KCE = \sphericalangle ACD$

Tak więc trójkąt ADM jest też podobny bo prostokątny i ma kąt: $\sphericalangle MAD = \sphericalangle KCE = \sphericalangle CDM$ (kkk)

oraz skala podobieństwa między KEC i MAD wynosi 2 bo $MD = \frac{2}{3}h$ $CE = x = \frac{1}{3}h$

Teraz z podobieństwa trójkątów CKE i CMD mamy odpowiednie boki:

Trójkąt CKE	CK = 2	CE = $\frac{1}{3}h$	KE = a
Trójkąt CMD	CD = h	CM = z	DM = $r = \frac{2}{3}h$

Korzystając z proporcjonalności odpowiednich odcinków mamy:

$$\frac{CK}{CD} = \frac{KE}{DM} \quad \Rightarrow \quad \frac{2}{h} = \frac{a}{\frac{2}{3}h} \quad \Rightarrow \quad a \cdot h = 2 \cdot \frac{2}{3}h \quad | : h \quad \Rightarrow \quad a = \frac{4}{3}$$

Teraz korzystając z faktu podobieństwa KEC i MAD mamy że $|AM| = 2 \cdot |KE| = 2 \cdot \frac{4}{3} = \frac{8}{3}$

$$\text{Tak więc } |CM| = 6 - \frac{8}{3} = \frac{10}{3}$$

$$\text{Ostatecznie } \frac{|AM|}{|MC|} = \frac{\frac{8}{3}}{\frac{10}{3}} = \frac{8}{3} \cdot \frac{3}{10} = \frac{4}{5}$$

co należało wykazać

Zad 8. Wykazać że jeżeli $a^2 + 2a = 4b^2 + 4b$ to $a = 2b$ dla $a > 0$; $b > 0$

Wielu by pomyślało że wystarczy do wzoru $a^2 + 2a = 4b^2 + 4b$ za a podstawić $2b$ i zobaczyć że wszystko się zgadza. $(2b)^2 + 2 \cdot 2b = 4b^2 + 4b$ co widać że jest prawdą.

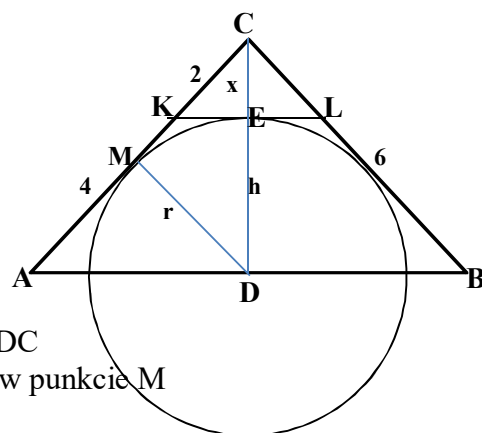
Jednak dla matematyków jest to tylko sprawdzenie (lub zgadywanka) a trzeba to rozwiązać.

$$a^2 + 2a = 4b^2 + 4b \text{ czyli } a^2 + 2a - 4b^2 - 4b = 0$$

potraktujmy to równanie jako równanie ze zmienną a i parametrem b

$$a^2 + 2a - (4b^2 + 4b) = 0$$

$$\Delta = 2^2 - 4 \cdot 1 \cdot [-(4b^2 + 4b)] = 4 + 16b + 16b^2 = (2 + 4b)^2 \quad \sqrt{(2 + 4b)^2} = 2 + 4b$$

$$a_1 = \frac{-2-(2+4b)}{2} = \frac{-4-4b}{2} = -2 - 2b \quad a_2 = \frac{-2+(2+4b)}{2} = \frac{4b}{2} = 2b$$

$a_1 = -2 - 2b$ nie spełnia warunków zadania bo jest ujemne

$a_2 = 2b$ jest rozwiązaniem równania

co należało wykazać

Zad 9. $3 \cos 2x + 10 \cos^2 x = 24 \sin x - 3 \quad x \in \langle 0; 2\pi \rangle$

Korzystamy ze wzoru na $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 1 - 2 \sin^2 x$ oraz z jedynki $\cos^2 x = 1 - \sin^2 x$

Mamy: $3(1 - 2 \sin^2 x) + 10(1 - \sin^2 x) = 24 \sin x - 3$

czyli: $3 - 6 \sin^2 x + 10 - 10 \sin^2 x = 24 \sin x - 3$

$-16 \sin^2 x - 24 \sin x + 3 + 10 + 3 = 0$

$-16 \sin^2 x - 24 \sin x + 16 = 0 | : (-8)$

$2 \sin^2 x + 3 \sin x - 2 = 0$ podstawiając $\sin x = t$ mamy do rozwiązania równanie kwadratowe

$2t^2 + 3t - 2 = 0$

$\Delta = 3^2 - 4 \cdot 2 \cdot (-2) = 9 + 16 = 25 \quad \sqrt{25} = 5$

$t_1 = \frac{-3-5}{2 \cdot 2} = \frac{-8}{4} = -2 \quad t_2 = \frac{-3+5}{2 \cdot 2} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$

$t_1 = -2$ nie spełnia warunków zadania ($-1 \leq \sin x \leq 1$)

Dla $t_2 = \frac{1}{2}$ mamy $\sin x = \frac{1}{2}$ to dla $x \in \langle 0; 2\pi \rangle$ rozwiązaniami są $x_1 = \frac{\pi}{6}; \quad x_2 = \frac{5}{6}\pi$

Zad 10. $a_1 + a_2 + a_3 = \frac{21}{4}; \quad a_n$ - ciąg geometryczny.

Są to też wyrazy rosnącego ciągu arytmetycznego $\{b_1 = a_3; \quad b_2 = a_2; \quad b_3 = \frac{a_2+a_1}{2}; \quad b_4 = a_1\}$

Wiedząc że w ciągu geometrycznym $a_2 = a_1q; \quad a_3 = a_1q^2$ Mamy w ciągu arytmetycznym:

$\{b_1 = a_1q^2; \quad b_2 = a_1q; \quad b_3 = \frac{a_1q+a_1}{2}; \quad b_4 = a_1\}$

Teraz korzystając z własności ciągu arytmetycznego $b_3 - b_2 = b_2 - b_1$ mamy:

$\frac{a_1q+a_1}{2} - a_1q = a_1q - a_1q^2 | \cdot 2$

$a_1q + a_1 - 2a_1q = 2a_1q - 2a_1q^2$

$2a_1q^2 - a_1q - 2a_1q + a_1 = 0$

$2a_1q^2 - 3a_1q + a_1 = 0$

$a_1(2q^2 - 3q + 1) = 0 \quad$ Mamy więc $a_1 = 0 \quad \vee \quad 2q^2 - 3q + 1 = 0$

$a_1 = 0$ niezgodne z warunkami zadania gdyż dany ciąg geometryczny jest niezerowy.

$2q^2 - 3q + 1 = 0$

$\Delta = (-3)^2 - 4 \cdot 2 \cdot 1 = 9 - 8 = 1 \quad \sqrt{1} = 1$

$q_1 = \frac{3-1}{2 \cdot 2} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2} \quad q_2 = \frac{3+1}{2 \cdot 2} = \frac{4}{4} = 1$

$q_2 = 1$ nie spełnia warunków zadania bo ciąg arytmetyczny byłby stały.

Dla $q = \frac{1}{2}$ mamy

$a_1 + a_2 + a_3 = \frac{21}{4}$ czyli $a_1 + a_1q + a_1q^2 = \frac{21}{4}$ co po podstawieniu wartości q daje:

$a_1 + \frac{1}{2}a_1 + a_1 \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{21}{4} \quad \Rightarrow \quad a_1 + \frac{1}{2}a_1 + \frac{1}{4}a_1 = \frac{21}{4} \quad \Rightarrow \quad \frac{7}{4}a_1 = \frac{21}{4} | \cdot \frac{4}{7}$

$a_1 = 3$

Odpowiedź. Pierwszy wyraz danego ciągu geometrycznego to $a_1 = 3$

Zad 11. $x^2 - (3m + 2)x + 2m^2 + 7m - 15 = 0$

I) Ma być dwa różne pierwiastki czyli $\Delta > 0$

$\Delta = (3m + 2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (2m^2 + 7m - 15) = 9m^2 + 12m + 4 - 8m^2 - 28m + 60$

$\Delta = m^2 - 16m + 64 = (m - 8)^2 > 0$

$(m - 8)^2 > 0$

$(m - 8)^2$ jako kwadrat liczby $m - 8$ jest dodatni dla wszystkich liczb z wyjątkiem $m = 8$

czyli mamy $m \in (-\infty; 8) \cup (8; +\infty)$

II) Pierwiastki równania spełniają warunek: $2x_1^2 + 5x_1x_2 + 2x_2^2 = 2$

Można to zrobić dwoma sposobami:

a) można bezpośrednio policzyć x_1 ; x_2 gdyż $\Delta = (m - 8)^2$ więc $\sqrt{\Delta} = m - 8$ i policzenie pierwiastków nie stanowi problemu.

b) Można skorzystać ze wzorów Viete'a

$$2x_1^2 + 5x_1x_2 + 2x_2^2 = 2 \text{ czyli } 2x_1^2 + 4x_1x_2 + 2x_2^2 + x_1x_2 = 2 \text{ co daje:}$$

$$2(x_1^2 + 2x_1x_2 + x_2^2) + x_1x_2 = 2 \text{ czyli}$$

$$2(x_1 + x_2)^2 + x_1x_2 = 2 \text{ i po zastosowaniu wzorów Viete'a } x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} \quad x_1x_2 = \frac{c}{a} \text{ mamy:}$$

$$2(3m + 2)^2 + 2m^2 + 7m - 15 = 2$$

$$2(9m^2 + 12m + 4) + 2m^2 + 7m - 15 - 2 = 0$$

$$18m^2 + 24m + 8 + 2m^2 + 7m - 17 = 0$$

$$20m^2 + 31m - 9 = 0$$

$$\Delta = 31^2 - 4 \cdot 20 \cdot (-9) = 981 + 720 = 1681 \quad \sqrt{1681} = 41$$

$$m_1 = \frac{-31-41}{2 \cdot 20} = \frac{-72}{40} = -\frac{9}{5} \quad m_2 = \frac{-31+41}{2 \cdot 20} = \frac{10}{40} = \frac{1}{4}$$

Odp. Mamy dwie wartości parametru m : $m_1 = -\frac{9}{5}$; $m_2 = \frac{1}{4}$ dla których spełnione są warunki zadania.

Zad 12. Prosta $x + y - 10 = 0$ i okrąg $x^2 + y^2 - 8x - 6y + 8 = 0$

Prosta $x + y - 10 = 0$ czyli w postaci kierunkowej $y = -x + 10$ przecina oś układu współrzędnych w punktach $(10; 0)$ i $(0; 10)$ jak na rysunku.

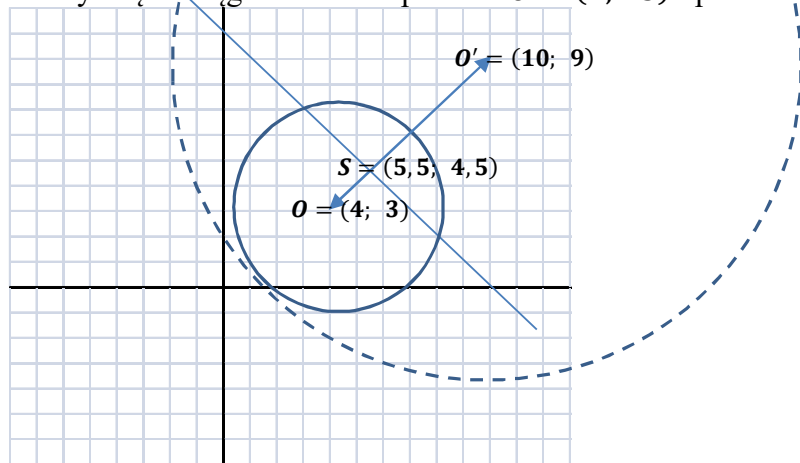
Okrąg $x^2 + y^2 - 8x - 6y + 8 = 0$ doprowadźmy do postaci kanonicznej, czyli mamy:

$$x^2 - 8x + 16 + y^2 - 6y + 9 + 8 = 16 + 9$$

$$(x - 4)^2 + (y - 3)^2 = 25 - 8$$

$$(x - 4)^2 + (y - 3)^2 = 17 \text{ czyli } r = \sqrt{17}$$

Mamy więc okrąg o środku w punkcie $O = (4; 3)$ i promieniu $r = \sqrt{17}$

Obliczmy współrzędne punktów przecięcia okręgu z daną prostą czyli rozwiążmy układ równań:

$$\begin{cases} y = -x + 10 \\ (x - 4)^2 + (y - 3)^2 = 17 \end{cases} \text{ wstawiając wartość } y \text{ z I równania do II mamy:}$$

$$\text{II) } (x - 4)^2 + (-x + 10 - 3)^2 = 17$$

$$x^2 - 8x + 16 + (-x + 7)^2 = 17$$

$$x^2 - 8x + 16 + x^2 - 14x + 49 - 17 = 0$$

$$2x^2 - 22x + 48 = 0 | :2$$

$$x^2 - 11x + 24 = 0$$

$$\Delta = (-11)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 24 = 121 - 96 = 25 \quad \sqrt{25} = 5$$

$$x_1 = \frac{11-5}{2} = \frac{6}{2} = 3 \quad x_2 = \frac{11+5}{2} = \frac{16}{2} = 8$$

$$\text{Dla } x_1 = 3 \text{ mamy: } y_1 = -3 + 10 = 7 \quad K = (3; 7)$$

$$\text{Dla } x_2 = 8 \text{ mamy: } y_2 = -8 + 10 = 2 \quad L = (8; 2)$$

$$\text{Obliczamy współrzędna punktu S jako środka odcinka KL.}$$

$$x = \frac{3+8}{2} = \frac{11}{2} = 5,5 \quad y = \frac{7+2}{2} = \frac{9}{2} = 4,5 \quad S = (5,5; 4,5)$$

Jednokładność o skali $k = -3$ oznacza że punkty O i O' leżą po przeciwnych stronach środka jednokładności S oraz $|SO'| = 3 \cdot |SO|$. Inaczej mówiąc $\vec{SO'} = -3\vec{SO}$

$$\vec{SO} = [4 - 5,5; 3 - 4,5] = [-1,5; -1,5] \quad \vec{SO'} = -3\vec{SO} = -3[-1,5; -1,5] = [4,5; 4,5]$$

Tak więc teraz łatwo policzyć współrzędne punktu $O' = (5,5 + 4,5; 4,5 + 4,5) = (10; 9)$

Oczywistym jest że promień nowego okręgu jest 3 razy większy $r_2 = 3 \cdot \sqrt{17} = \sqrt{9 \cdot 17} = \sqrt{153}$

$$(x - 10)^2 + (y - 9)^2 = 153$$

Odpowiedź: Okrąg będący obrazem danego okręgu w jednokładności w skali 3 ma równanie

$$(x - 10)^2 + (y - 9)^2 = 153$$

Zad 13. Liczby mają być 7 – cyfrowe i ma w nich być 3 jedynki 2 dwójki i 2 dowolne inne cyfry.

Tych dowolnych innych cyfr jest osiem: $\{0; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9\}$

Zaczynamy wypełniać ten 7 – cyfrowy ciąg od 3 jedynek to jest $\binom{7}{3}$ sposobów.

Dokładamy potem w cztery wolne miejsca 2 dwójki to jest $\binom{4}{2}$ sposobów.

Zostały dwa puste miejsca i w każde możemy wpisać dowolną inną cyfrę (te inne cyfry mogą też się powtarzać) czyli wariacje z powtórzeniami: $8^2 = 8 \cdot 8 = 64$

Tak więc wszystkich takich 7 – cyfrowych liczb z dowolną cyfrą na początku będzie:

$$\binom{7}{3} \cdot \binom{4}{2} \cdot 8 \cdot 8 = \frac{7!}{3! \cdot 4!} \cdot \frac{4!}{2! \cdot 2!} \cdot 64 = \frac{5 \cdot 6 \cdot 7}{1 \cdot 2 \cdot 3} \cdot \frac{3 \cdot 4}{1 \cdot 2} \cdot 64 = 5 \cdot 7 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 64 = 13440$$

Od tego wyniku trzeba odjąć ilość liczb które by miały na początku **zero**. Rozumując analogicznie jak wyżej tylko z uwzględnieniem że 0 ustalone na początku a do wypełnienia jest 6 dalszych miejsc, mamy:

$$\binom{6}{3} \cdot \binom{3}{2} \cdot 8 = \frac{6!}{3! \cdot 3!} \cdot \frac{3!}{2! \cdot 1!} \cdot 8 = \frac{4 \cdot 5 \cdot 6}{1 \cdot 2 \cdot 3} \cdot \frac{3}{1} \cdot 8 = 4 \cdot 5 \cdot 3 \cdot 8 = 480$$

Ostatecznie mamy: $13440 - 480 = 12960$

Odpowiedź: Wszystkich liczb 7 – cyfrowych spełniających warunki zadania jest 12960.

Zad 14. Dane jest że każda ściana boczna ma taki sam kąt z podstawą więc w przekroju tego ostrosłupa wzdłuż wysokości i wysokości ściany otrzymujemy taki sam trójkąt prostokątny o bokach: $h; h_s; x$.

Wynika z tego dalej że odcinek $x = r$ jest promieniem okręgu wpisanego w ten trapez.

Z faktu że w czworokąt wpisany jest okrąg wynika że:

sumy długości przeciwległych boków są takie same czyli:

$$|AD| + |BC| = |AB| + |CD| = 10 + 16 = 26$$

$$h_p = 2r = 16 \cdot \sin 30^\circ = 16 \cdot \frac{1}{2} = 8 \quad \text{czyli mamy też:}$$

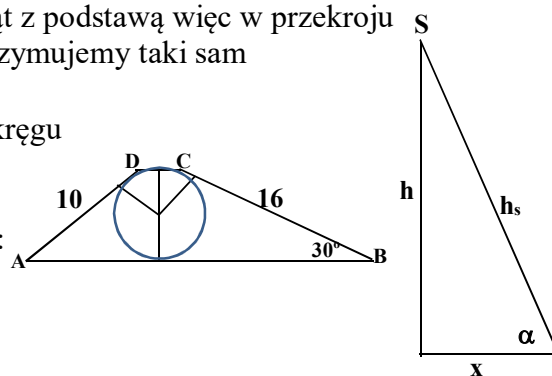
$$x = r = \frac{1}{2} h_p = \frac{1}{2} \cdot 8 = 4$$

$$\text{teraz korzystając z danej } \tan \alpha = \frac{9}{2} \text{ mamy: } \frac{h}{r} = \frac{9}{2} \quad \text{czyli} \quad \frac{h}{4} = \frac{9}{2}$$

$h = 18$ – wysokość ostrosłupa.

$$V = \frac{1}{3} P_p \cdot h = \frac{1}{3} \cdot \frac{26}{2} \cdot 8 \cdot 18 = \frac{1}{3} \cdot 13 \cdot 144 = 13 \cdot 48 = 624$$

Odpowiedź: Objętość ostrosłupa wynosi 624.

Zad 15. Oznaczmy x – długość ekranu; y – szerokość ekranu.

Wtedy $x + 1$ – długość całości $y + 0,6$ – szerokość całości.

zgodnie z danymi w zadaniu mamy: $x \cdot y = 60$ czyli $y = \frac{60}{x}$

Teraz licząc pole całości mamy:

$$(x + 1)(y + 0,6) = xy + 0,6x + y + 0,6 \text{ i podstawiając } y = \frac{60}{x}$$

$$\text{mamy: } 60 + 0,6x + \frac{60}{x} + 0,6 = 0,6x + 60,6 + \frac{60}{x}$$

Tak więc można zapisać wzór na pole całości jako funkcję zmiennej x

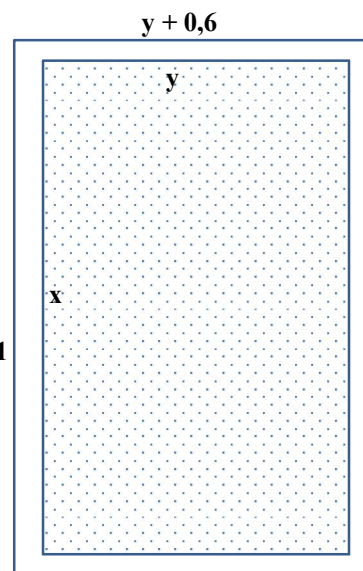
$$f(x) = 0,6x + 60,6 + \frac{60}{x} = \frac{0,6x^2 + 60,6x + 60}{x}$$

Trzeba określić dziedzinę tej funkcji:

(zakładamy że długość i szerokość to wymiary ekranu)

a) $x > 0$ gdyż długość nie może być liczbą ujemną.

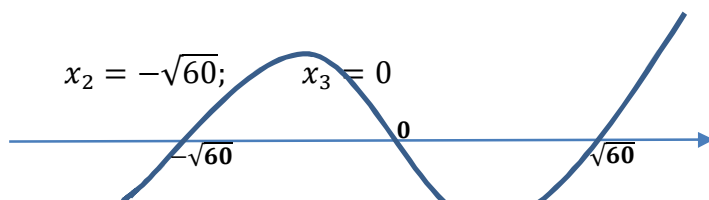
b) $y < x$ jako szerokość, więc $\frac{60}{x} < x$ czyli $x - \frac{60}{x} > 0$ mamy więc:

$$\frac{x^2}{x} - \frac{60}{x} > 0 \Rightarrow \frac{x^2 - 60}{x} > 0 \text{ czyli } (x^2 - 60)x > 0$$

$$(x - \sqrt{60})(x + \sqrt{60})x > 0 \text{ pierwiastki to } x_1 = \sqrt{60};$$

Uwzględniając a) i b) mamy: $x \in (\sqrt{60}; +\infty)$

(Gdy założymy że długość i szerokość to wymiary smartfonu wraz z ramką to mamy:)

$$y + 0,6 < x + 1 \Rightarrow y < x + 0,4 \text{ czyli } \frac{60}{x} < x + 0,4 \text{ co daje } x + 0,4 - \frac{60}{x} > 0$$

$$\frac{x^2 + 0,4x - 60}{x} > 0 \text{ czyli } (x^2 + 0,4x - 60)x > 0$$

Teraz rozłóżmy trójmian z nawiasu na czynniki liniowe:

$$\Delta = (0,4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-60) = 0,16 + 240 = 240,16$$

$$\sqrt{240,16} = \sqrt{16 \cdot 15,01} = 4\sqrt{15,01}$$

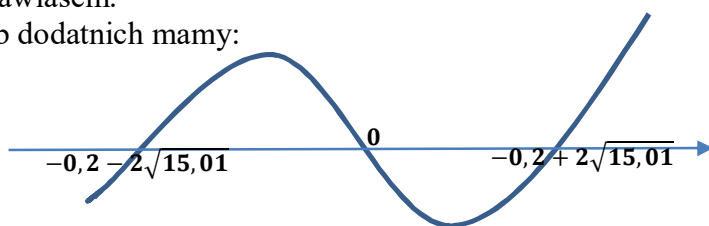
$$x_1 = \frac{-0,4 - 4\sqrt{15,01}}{2} = -0,2 - 2\sqrt{15,01};$$

$$x_2 = \frac{-0,4 + 4\sqrt{15,01}}{2} = -0,2 + 2\sqrt{15,01}$$

i oczywiście $x_3 = 0$ pierwiastek wynikający z x poza nawiasem.

I ostatecznie jako że dziedzina musi być w zbiorze liczb dodatnich mamy:

$$x \in (-0,2 + 2\sqrt{15,01}; +\infty)$$

Liczby $\sqrt{60}$ i $-0,2 + 2\sqrt{15,01}$ różnią się o około 0,2

$$f'(x) = \frac{(2 \cdot 0,6x + 60,6)x - (0,6x^2 + 60,6x + 60) \cdot 1}{x^2} = \frac{1,2x^2 + 60,6x - 0,6x^2 - 60,6x - 60}{x^2} =$$

$$= \frac{0,6x^2 - 60}{x^2}$$

$$\text{Szukamy ekstremum czyli } \frac{0,6x^2 - 60}{x^2} = 0$$

$$0,6x^2 - 60 = 0 | :0,6 \Rightarrow x^2 - 100 = 0 \Rightarrow (x - 10)(x + 10) = 0$$

$$x - 10 = 0 \quad \vee \quad x + 10 = 0$$

$$x_1 = 10 \quad x_2 = -10; \quad x_2 - \text{nie należy do dziedziny i nie spełnia warunków zadania.}$$

$$\text{Dla } x_1 = 10 \text{ mamy minimum gdyż } f'(x) = \frac{0,6x^2 - 60}{x^2} = \frac{0,6x^2}{x^2} - \frac{60}{x^2} = 0,6 - \frac{60}{x^2}$$

ma wartość ujemną dla: $x \in (\sqrt{60}; 10)$ oraz wartość dodatnią dla $x \in (10; +\infty)$

$$y = \frac{60}{x} = \frac{60}{10} = 6$$

Odpowiedź: Wymiary najmniejszego ekranu smartfonu to 10cm długość i 6 cm szerokość.